

27.2.1978

Lastevanemalle

Eesti keele õppijaid koolide kaudu

Mitmel puhul on üles kerkinud küsimus: kuipalju on Rootsis eesti noori, kes saavad k.a. eesti keele õpetust koolide kaudu? Eesti Komiteest saadud andmete põhjal me saame selle kohta järgmise ülevaate:

Eesti Koolis Stokholmis: 98 õpilast; Eesti Koolis Göteborgis: 45 õpilast; Boråsis: mängukoolis - 3, täienduskoolis - 11, täienduskeskkoolis - 4; Eskilstunas: mängukoolis - 10, täienduskeskkoolis - 2; Göteborgis: mängukoolis - 32, täienduskoolis - 6; Helsingborgis: täienduskoolis - 4, täienduskeskkoolis - 2; Lundis-Malmö: mängukoolis - 21, täienduskoolis - 11, Täienduskeskkoolis - 3; Stokholmis: mängukoolis - 26, Stokholmi Eesti Gümnaasiumis - , täienduskeskkoolis - ; Norrköpingis: mängukoolis - 5, täienduskoolis - 5.

Peale eespool nimetatud õppeasutuste oli suvekodudes eesti keele õpetust saanud noori järgmiselt: Björköl - 16, Hellvis - 28 ja Ugglarpis - 35.

Rootsi koolides on Eesti Komitee andmete põhjal eesti keele õpetust saavaid õpilasi järgmiselt: Uppsalas: - 14 ja Göteborgis - 28.

Õpetaja A. Rentikult saadud andmete järele on Stokholmis ja selle lähistel rootsi koolides eesti keele õpetust saavaid õpilasi järgmiselt: põhikooli alg- ja keskastme tasemel - 29, põhikooli kõrgastme tasemel - 42 ja gümnaasiumi tasemel - 19. Kõik kokku 90 õpilast viie õpetaja juhatusel.

Kuuldavasti antavat rootsi koolide kaudu eesti keele õpetust veel Vänersborgis ja võib-olla ka mujal, kuid selle kohta ei ole Eesti Komitees lähemaid andmeid.

Kui nüüd eespool esitatud andmeile tagasi vaadata ja need koolitüüpide järele kokku võtta, siis selgub järgmist: eelkooliealisi on enim - 97, suvekodude täienduskoolides (nelja nädala kestel) oli kokku 79, täienduskoolides - 37 ja täienduskeskkoolides - 11. Eesti koolides Stokholmis ja Gøteborgis kokku - 143, Stokholmi Eesti Gümnaasiumis - .

Rootsi koolides on eesti keele õppijaid teada olevate andmete järele kokku 132, kusjuures nendest on põhikooli kõrgastme ja gümnaasiumi tasemel 89, kui on õige meie oletus, et Gøteborgi 28 õpilast kuuluvad põhikooli kõrgastme ja gümnaasiumi tasemele.

Kui nüüd lõpuks veel pilku heita paarile asjaolule, siis pälvib kõigepealt märkimist, et alg- jakeskastme tasemel on eesti keelt õppijaid Stokholmis eesti ja rootsi koolides kokku 128, Gøteborgis - 51. Teiseks väärib tähelepanu suhteliselt suur arv eesti keelt õppijaid - 89-põhikooli kõrgastme ja gümnaasiumi tasemel. Stokholmis ja Gøteborgis.

Nagu juba eespool oli märgitud, puudub osa andmeid rootsi koolides eesti keelt õppijate kohta. Niisamuti ei ole teada kuipalju on neid, kes saavad süsteematilist koduõpetust eesti keeles ja kirjanduses. Aga pikematagi on selge, et on rohkesti neid eesti noori, kes ei saa mingisugust kooliõpetust eesti keeles ei ühegi eesti ega rootsi kooli raamis ja kellede koduõpetuski on puudulik või puudub üldse.

Sel puhul tekib mitu küsimust: kes nad on ja kus nad asuvad ja mis põhjusel ei ole kohapeal teostatud eesti keele õpetamist eesti täienduskooli või ka rootsi kooli raamis, kui seal leidub kas või üks kuni kaks kooliealist eesti noort? Kooliealisteks tuleb lugeda kõik õpilased põhikooli algastmest kuni gümnaasiumi lõpuni.

Meil on avalikel koosolekuil ja muudelgi puhkudel järjest konstateeritud, et meil olevat rohkesti noori, kes jäävad ilma eesti keele kooliõpetusest.

Eespool oli märgitud (peale suvekodude) üheksa eesti keskust, kus ja millede lähistel teadaolevalt toimub eesti keele õpetust: Borås, Eskilstuna, Göteborg, Helsingborg, Lund-Malmö, Norrköping, Stockholm, Uppsala ja Vänersborg. Aga meil on ju veel terve rida suuremaid ja väiksemaid eesti keskusi kuni Gävleni välja ja vahet veelgi kaugemale põhja poole, kus teadaolevalt ei toimu praegu mingisugust eesti keele õpetust koolitöö raamides. Kas nendes üheski ei leidu ühtegi kooliealist eesti noort (ka sega-abieludes?) Ja kui leidub, siis miks ei tehta seal midagi eesti keele oskuse säilitamise ja edasiarendamise alal kooliõpetuse raamides?

Kui ei leidu muud võimalust, siis tingimata rootsi kooli raamides!

H. Rajamaa